

De oude Pastorie

De voormalige pastorie is **het oudste gebouw in Erle**. Het werd, na de afbraak van een bouwvallig huis, in **1790** als **woonboerderij** heropgebouwd. Na meerdere verbouwingen kreeg het gebouw in 1892, met de uitbreiding naar het zuiden en de bouw van de markante gevel, zijn huidig uiterlijk. Tot in de 1920er jaren was er in het zuidelijk gedeelte **een boerderij**.

In de oude pastorie woonden **tot 1978 zeven pastoren**. Na de verhuizing van de pastoor naar de nieuwe pastorie in Eckhornsloh werd de oude pastorie, na meerdere verbouwingen, van 1978 tot 2015 als **ontmoetingscentrum** van de **St. Silvester parochie** gebruikt.

Heden is het in privé-bezit.

De Wedemhof

Als Erle, na de pastorale afscheiding van Raesfeld in de 13e eeuw, tot zelfstandige parochie St. Silvester werd, bouwde de toenmalige **kerkelijke schermheer**, een **“Herr von Erler”**, aan de “Femeiche” (Veemeik, een eik waaronder in de middeleeuwen recht gesproken werd) een **pastoriehoeve**, ook **Wedemhof** genoemd (Middelnederduits: Wedem: een hoeve ter ondersteuning van het levensonderhoud van kerkelijke ambtsbekleders).

De pastoriehoeve, zowel het **woonhuis van de pastoor als ook de boerderij**, was met een **gracht** omgeven. Zuidelijk ervan strekten zich de tot de boerderij behorende weiden met bijgebouwen uit, ook **Wehme** genoemd. (nederlands-platduits voor Wedem).

Uit een landbouwgenootschap kreeg de pastoor zijn **inkomsten uit kerkelijke landerijen**. Tot de “Wedemhof” behoorden akkers en weideland, die deels zelf bewerkt werden, en deels verpacht waren. De boeren uit Erle moesten twee keer per jaar zowel aan de “Wedemhof” **hand en spandiensten** verrichten als ook een zgn. **“Miskoren”** dan wel **“Mishoen”** (een tiende van hun opbrengst) aan de kerk afleveren. De pastoren en de parochie betrokken bovendien ook inkomsten uit heffingen op de opbrengsten van de **acht kerkeigen boerderijen**.

De pastorie

Voor de nieuwbouw in 1790 werden de nog goed bruikbare stenen van het afgebroken huis gebruikt en bovendien 80.000 op de Wehme nieuw gebrande bakstenen.

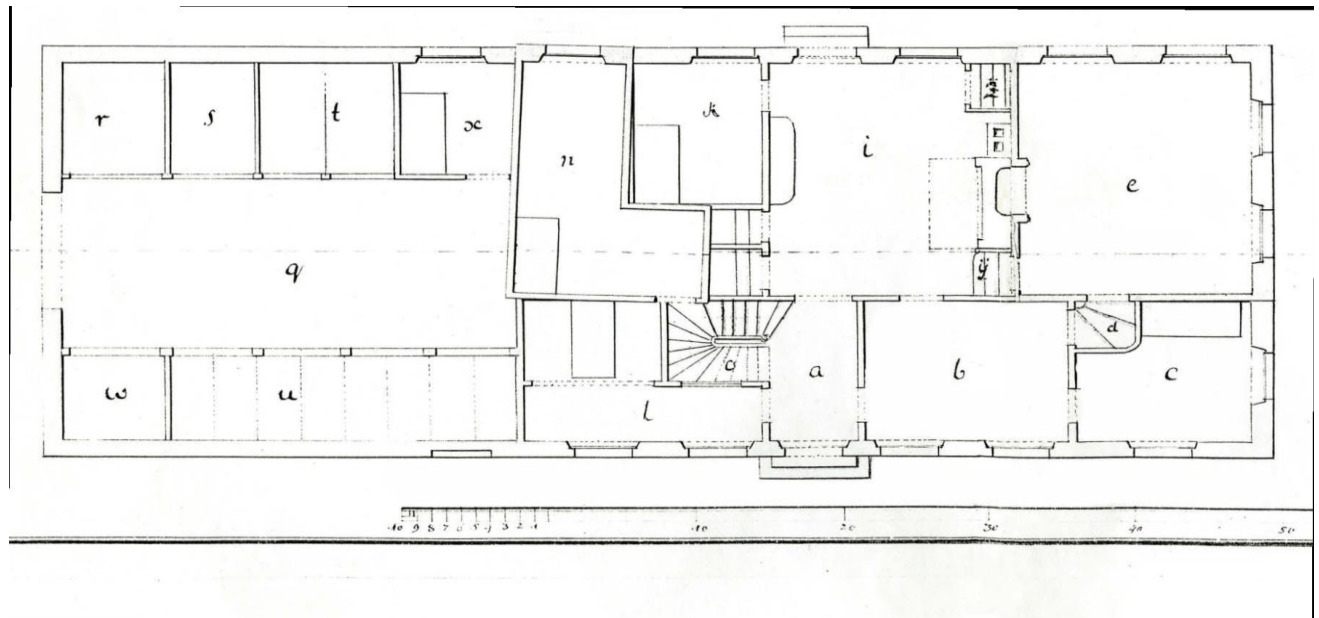
Toen de gemeente in 1797 de naamdag van de pastoor in de parochie vierde, **ontvlamde het strodak** omdat een paar jonge mannen met geweren om zich heen schoten. Het gebouw **brandde daardoor gedeeltelijk af**.

Slechts een paar jaren later werd het dak door een **storm** weggeveegd. In 1819 werd het stro uiteindelijk door dakpannen vervangen. In de daaropvolgende jaren beklagden zich vele pastoren over gebreken aan en in het huis. Dikwijls werden slechts nooddriftige reparaties gepleegd, omdat de relatief arme bevolking van Erle voor de kosten moest opkomen. In 1892 werd het **pastorie vergroot** en de gracht gedempt. Na het beëindigen van de landbouw werden de stallen omgebouwd en voor **pastorale doeleinden** gebruikt.

Zo werd hier in de NS-tijd o.a. **religieonderwijs** gehouden, omdat het toen voor de pastoren verboden was in de scholen te onderrichten. Na de verwoesting van de kerk in 1945 werden hier, tot na de bouw van een noodkerk, ook **godsdiensten gehouden**. In 1959 werd het voormalige boerderijgedeelte tot **jeugdhuis** omgebouwd. Later trok er de **bibliotheek** ook bij in. Na de verhuizing van de pastoor in 1978 werd uiteindelijk de gehele pastorie als **ontmoetingscentrum** in gebruik genomen. Toen in 2011 de kerkgemeente het besluit nam direct aan de kerk een nieuw ontmoetingscentrum te bouwen, moest er voor het oude gebouw een nieuwe bestemming gevonden worden. Daarom werd de oude pastorie in 2015 verkocht. Na een interne verbouwing wordt het gebouw nu privé bewoond.

Het is belangrijk en van historische betekenis, dat dit oudste gebouw voor het dorp Erle behouden blijft.

Plattegrond van het gebouw in 1847

Auslegung derer Buchstaben

a die Entree	i die Küche	o die Haupt Treppe	w Stallung für 2000 oder 2500er holt
b das Speise Zimmer	k Zimmer für die Haushälterinn	p. passage zur diele	se ein Knechte Zimm
c Schlafzimmer für den H. Pastor	l Zimmer für einen Fremden mit einer Alote	q die Diele	ij Stiege von der Kuch zum Saal
d verborgene Treppe zum Saal	m Spühl Kammer	r Stall für 2 Schweine	g Treppe zum Keller mit ein Portal
e der Saal	n Entree sole für mägde	s Holz Stall	
f Bier Keller		t Stallung für 2 pferde	
g milch Keller		u Stallung für 8 krühe	
h gang zu die Keller			

De tekening laat de indeling van de begane grond zien. Het **bedrijfs gedeelte** was vanuit het zuiden door een **poort** toegankelijk. In het midden bevond zich een **deel** (loopruimte tussen de stallen), waar zich aan beide zijden **stallen en kamers voor de knechten** bevonden.

Woonbereik en boerderij gedeelte waren strikt gescheiden. De ingang van het woongedeelte was aan de dakrandzijde in het oosten naar de tuin toe. Naast de kamers voor de **pastoor** en de **huishoudster**, de **keuken** en de **eetkamer** was er een hoger gelegen **zaal** en een **gastenkamer**.

Begin 1890 werd het gebouw grondig gerenoveerd en de stallen werden tot woonbereik omgebouwd. Naar het zuiden werd **de pastorie met een nieuw, edoch kleiner boerderij gedeelte vergroot**. De ingang tot de deel bevond zich toen op de plaats waar nu de huidige voordeur is, direct tegenover de "Femeiche" (veemeik).

De pastorie in het begin van de jaren 1890

De foto laat de veemeik en een deel van de pastorie voor de uitbreiding van het gebouw zien. Aan de gevelkant is noch de **oude deelpoort** te herkennen. De oostelijke zijde van het oude boerderij gedeelte is reeds als woongedeelte omgebouwd. Tussen de veemeik en de pastorie verloopt langs beide hekken de **gracht**.

